

Fylkesmannen i Trøndelag
Trööndelagen fylhkenålma

Saksbehandling og offentlighet i forvaltningen

De viktigste reglene i forvaltningsloven og offentlighetsloven

v/

Juridisk rådgiver Trine Gevingås

Sentrale prinsipp

- ▶ Legalitetsprinsippet
- ▶ Prinsippet om forsvarlig saksbehandling
- ▶ Prinsippet om forsvarlig myndighetsutövelse
- ▶ Likhetsprinsippet
- ▶ Kontradiksjon
- ▶ Offentlighetsprinsippet

De viktigste reglene i forvaltningsloven og offentlighetsloven

- ▶ 1. å fatte et vedtak
- ▶ 2. å behandle en klage
- ▶ 3. å omgjøre et vedtak
- ▶ 4. veiledningsplikt, taushetsplikt og inhabilitet
- ▶ 5. Innsyn i vår virksomhet - offentlighetsloven

1. forhåndsvarsling, utredningsplikt, begrunnelse og saksbehandlingstid

- ▶ § 16: Forhåndsvarsling når en part ikke allerede er kjent med saken
- ▶ § 17: ansvar for at saken er så godt opplyst som mulig, av og til må nye opplysninger fremlegges for uttalelse
- ▶ §§ 24 og 25: plikt til begrunnelse, parten skal settes i stand til å forstå
- ▶ § 11a: saken skal forberedes og avgjøres uten ugrunnet opphold, foreløpig svar dersom det tar mer tid enn en måned

2. Hvem kan klage, klagefrist, klagebehandling i under- og overinstans

- ▶ § 28: det er sakens part som kan klage, evt. andre med rettslig klageinteresse. Klager fra andre må avvises.
- ▶ §§ 29-31: treukersfrist som kan fravikes dersom parten ikke kan lastes eller det er særlige grunner for prøving
- ▶ § 33: kommunen: må foreta undersøkelser som klagen gir grunn til, kan oppheve eller endre. Motparter skal varsles.
- ▶ § 34: Fylkesmannen: kan prøve alle sider av saken og kommentere klageanførsler. Stor vekt på det kommunale selvstyret.
- ▶ OBS: begrensninger når vedtaket endres til skade for klager, 3 mnd.

3. Omgjøring av vedtak uten klage

- ▶ § 35: kommunen og Fylkesmannen:
 - Endring ikke til skade
 - Vedtaket ikke kommet frem
 - Ugyldig
- ▶ § 35: Fylkesmannen:
 - Dersom hensynet til andre privatpersoner eller offentlige interesser
 - Frister: 3 uker og 3 måneder

4. Veiledningsplikt, taushetsplikt og inhabilitet

- ▶ § 11: veilede innenfor sitt saksområde slik at private kan ivareta sine interesser
 - Behov for å avgrense servicen av hensyn til arbeidsmengde mv.
- ▶ § 13: taushetsplikt om personlige forhold og forretningshemmeligheter, se også PT-rundskriv
- ▶ § 6: habilitetskrav
 - Er part eller i slekt mv.
 - Andre særlige forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten
 - Overordnedes inhabilitet

5. Offentlighetsloven, de viktigste reglene

- ▶ Alle dokumenter er offentlige, med mindre det finnes hjemmel til å unnta
- ▶ Enhver har rett til innsyn, uten begrunnelse
- ▶ Dokument: en logisk avgrenset informasjonsmengde lagret på et medium for lesing, lytting, framvisning. Dokumenter som er kommet inn eller som organet selv har sendt ut eller ferdigstilt.
- ▶ Kan kreve innsyn i sammenstilling fra databaser
- ▶ Noen dokumenter **skal** unntas
- ▶ Noen dokumenter **kan** unntas

Litt om offentlighet i tilskuddssaker

- ▶ Skal unntas: taushetsbelagte opplysninger «noens personlige forhold»
 - Helse, personlig økonomi, familieforhold, kontonummer, motregningskrav, avkortingsbeløp
 - Næringsforhold - konkurransehensyn
 - Ikke taushetsbelagt: dyretall, arealer, tilskuddsbeløp, personnummer
- ▶ Kan unntas:
 - Interne dokumenter
 - Dokumenter i kontrollsak
 - Meroffentlighet!

Sammenstilling av opplysninger fra databaser og saksbehandling ved innsynskrav

- ▶ F.eks. behandling av en viss type søknader for en bestemt periode
- ▶ Gjelder bare dersom sammenstillingen kan gjøres relativt enkelt
- ▶ Saksbehandlingen:
 - Muntlig eller skriftlig begjæring
 - Behandles uten ugrunnet opphold, innen 2-3 virkedager
 - Eventuelt avslag skal være skriftlig, inneholde henvisning til hjemmel og opplysning om rett til å klage